

Altum – Zaļo obligāciju ietvars

2017.gada 27.septembrī

1. Pamatinformācija par Altum

ALTUM ir valsts īpašumā esoša attīstības finansēšanas institūcija, kas ar finanšu instrumentiem (piemēram, aizdevumi, kredītgantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos utt.) sniedz valsts atbalstu dažādām mērķgrupām. ALTUM izstrādā un īsteno valsts atbalsta programmas, kas kompensē finanšu tirgus nepilnības, kuras privātās finanšu iestādes nevar atrisināt.

ALTUM valsts atbalsta programmas īsteno ar publisko finansējumu - Eiropas Savienības, valsts un starptautisku institūciju un Altum finansējumu. ALTUM akcionāri ir Latvijas Republikas Finanšu ministrija, Ekonomikas ministrija un Zemkopības ministrija. Altum pārvaldība tiek organizēta saskaņā ar korporatīvās pārvaldības labāko praksi saskaņā ar Attīstības finanšu institūciju likumu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Komerclikumu, Ministru kabineta noteikumiem par akciju sabiedrības "Attīstības finanšu institūcija Altum" konsultatīvo padomi un citiem saistošiem normatīviem aktiem. ALTUM statūtus ir apstiprinājis Latvijas Republikas Ministru kabinets.

2. Zaļo obligāciju finansējuma izmantošana

Atbilstīgie projekti ir atbilstoši speciāliem noteikumiem atlasīti aizdevumi Latvijas komersantiem, kurus pilnībā vai daļēji finansē Altum, lai veicinātu pāreju uz zemāku oglekļa dioksīda emisiju un ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar Latvijas ilgtermiņa nacionālo politiku un stratēģiju enerģētikas nozarē. Atbilstīgie projekti tiks finansēti saskaņā ar grozījumiem Ministru kabineta noteikumos Nr.1065¹. Ministru kabineta noteikumu nr.1065 grozījumi² nosaka, ka Altum aizdevumus var piešķirt dzīvotspējīgiem uzņēmējdarbības projektiem energoefektivitātes, atjaunojamās enerģijas un oglekļa emisijas samazināšanas jomā.

Atbilstošo projektu kategorijas:

¹ Ministru kabineta 2009.gada 15.septembra noteikumi Nr.1065 "Noteikumi par aizdevumiem sīko (mikro), mazo un vidējo saimnieciskās darbības veicēju un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību attīstības veicināšanai" <https://likumi.lv/doc.php?id=198282>. Saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likumu (<https://likumi.lv/doc.php?id=270323>) Altum var īstenot programmas tikai saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem. MK noteikumi nr.1065 nosaka Altum īstenošanās aizdevumu programmas ieviešanas nosacījumus

² Ministru kabinets apstiprināja noteikumu nr.1065 grozījumus 2017.gada 26.septembra sēdē

- **Atjaunojamā enerģija:** vēja, saules un bioenerģija³ un ar šīs enerģijas ražošanu saistītā infrastruktūra;
- **Energoefektivitāte:**
 1. centralizētās siltumapgādes tehnoloģijas, kuras izmanto atjaunojamo enerģiju, un saistīta infrastruktūra,
 2. enerģijas reģenerācijas projekti,
 3. ieguldījumi nefosilās tehnoloģijās un procesos, kā arī produktu ražošana, katrā projektā palielinot energoefektivitāti par vismaz 25%;
 4. ieguldījumi nefosilā energopatēriņa samazināšanas projektos, katrā projektā panākot vismaz 25% energoefektivitātes pieaugumu;
 5. nelieli komerciālo vai dzīvojamo ēku renovācijas projekti, kuru rezultātā energoefektivitātes patēriņš (gadā uz m²) tiek samazināts par vismaz 25%;
- **“Zaļās” ēkas⁴:**
 1. komerciālās vai dzīvojamās ēkas, kuras ir “gandrīz nulles enerģijas ēkas”, vai kurās enerģijas patēriņš ir vismaz par 25% mazāks nekā saskaņā ar normatīvo regulējumu (09.07.2013. MK noteikumu nr.383 5.pielikums);
 2. būtiska komerciālo vai dzīvojamo ēku renovācija, kas samazina enerģijas patēriņu (gadā uz m²), vismaz 35% apmērā;
- **Ilgspējīgs transports:** transporta risinājumus / sistēmas, kas balstītas uz nefosilo enerģiju un atbalsta infrastruktūru.

Altum no zaļo obligāciju finansējuma nefinansēs kodolenerģijas un enerģijas ražošanas projektus, kuros izmanto fosilo kurināmo.

Altum zaļās obligācijas var izmantot jaunu projektu finansēšanai un projektu, kas atbilst šim Zaļo obligāciju ietvaram, refinansēšanai. Informāciju par projektiem, kas no Zaļo obligācijas finansējuma tiks piešķirti jauniem projektiem un jau īstenotiem projektiem, Altum norādīs ikgadējā ziņojumā investoriem.

3. Projektu vērtēšanas un atlases process

Altum projektus vērtēs saskaņā ar a) Altum kredīspējas novērtēšanas metodoloģiju uzņēmējdarbības aizdevumiem, b) šo Zaļo obligāciju ietvaru un c) citiem atbilstošiem tiesību aktiem. Zaļos projektus vērtēs un apstiprinās, Kredītu un garantiju departamentam un Energoefektivitātes programmu departamentam vienojoties par projektu atbilstību. Altum apstiprinās tikai tos projektus, par kuriem ir pārliecība, ka projekta neto ilgtermiņa ietekme uz vidi būs pozitīva.

Ja kāda iemesla dēļ projekts vairs neatbilst vides kritērijiem, pamatojoties uz kuriem tas tika apstiprināts, projekts tiks izņemts no aizdevumu portfeļa, kas tiek finansēts ar Altum zaļajām obligācijām.

³ Kā bio-enerģijas ražošanas avoti pieļaujami mežsaimniecības atlikumi, enerģijas lauksaimniecības kultūras, koksnes atkritumi, lauksaimniecības atlikumi, notekūdeņu dūņas, rūpnieciskie un pašvaldību bioloģiski noārdāmie atkritumi, kas tiek iegūti projektu tuvākajā reģionā (līdz 300 km). Zaļo obligāciju finansējums bioenerģijas projektiem tiek piešķirti ne vairāk kā 20% apmērā no kopējā finansējuma atjaunojamās enerģijas projektiem

⁴ Zaļo obligāciju finansējumu “zaļajām” ēkām nevar novirzīt vairāk kā 20% no kopējā aizdevumu apjoma

4. Finansējuma pārvaldīšana

Zaļo obligāciju finansējumu, ko Altum izmanos iepriekš minētajiem projektiem, Altum uzskaitīs atsevišķā kontā. Kamēr zaļo obligāciju finansējums nav izmantots aizdevumiem un zaļo obligāciju emisijas finansējums tiek glabāts atsevišķā kontā, Altum katra fiskālā ceturkšņa beigās atskaitīs līdzekļus no minētā konta tādā apmērā, kādā iepriekšējā ceturksnī ir finansēti atbilstīgie projekti. Līdz finansējuma izmaksāšanai atbilstīgiem projektiem, atsevišķā konta finansējums tiks uzskaitīts kā likviditātes rezerve.

5. Pārskatu sniegšana

Lai investori varētu sekot Altum Zaļo obligāciju ieguldījumiem un lai iegūtu ieskatu par atbalstītajiem projektiem, Altum publicēs ikgadēju ziņojumu investoriem, kas ietvers šādu informāciju:

- 1) finansēto projektu saraksts, īss apraksts un sagaidāmā projektu ietekme;
- 2) atsevišķu projektu piemēri ar informāciju par sasniegto īstenoto projekta ietekmi;
- 3) aizdevumu sadalījums starp jauniem projektiem un īstenotiem (refinansētiem) projektiem, un
- 4) Altum Zaļo obligāciju ieviešanas kopsavilkums.

Altum veicinās ietekmes rezultātu uzskaiti un publicēšanu, kad tas objektīvi ir iespējams.

Altum iekšējo kontroles sistēmu aizdevumu piešķiršanai no zaļo obligāciju finansējuma pārbaudīs Altum iekšējā audita departaments vai Altum piesaistīs atbilstošas kompetences un pieredzes trešo pusi. Ziņojums investoriem un iekšējā audita departamenta vai ārējās trešās puses atzinums tiks publicēts Altum tīmekļa vietnē.

Starptautiskais klimata un vides pētījumu centrs CICERO (Oslo) izvērtēs šo Altum Zaļo obligāciju ietvaru un sniegs par to atzinumu. Zaļo obligāciju ietvars un CICERO ziņojums publiski būs pieejams Altum tīmekļa vietnē.